

73. Gör ändringstillstånd till regel vid ändring av befintlig verksamhet

Regelverk: Miljöbalken 16 kap 2 §

Mottagare: Miljödepartementet

Påverkan på företag idag

Idag finns det en möjlighet att vid ändring av till exempel en industriell verksamhet, få enbart ändringen prövad. Huvudregeln är dock alltså att hela verksamheten ska provas. Det är en ineffektiv ordning som inte ger någon eller på sin höjd en begränsad miljönytta. Det är i allmänhet inte rimligt att ställa ytterligare krav på de delar av verksamheten som inte kommer att ändras till följd av verksamhetsutövarens investeringsplaner. Effekten av den nuvarande regeln blir till exempel att verksamhetsutövare avvaktar att genomföra åtgärder till dess att man ändå måste ompröva hela verksamheten eller att åtgärder försenas för att ett ändringstillstånd inte godtas.

Åtgärdsförslag

För att öka förutsebarheten och möjligheten att genomföra snabba omställningar krävs det att ändringstillstånd blir huvudregel i lagstiftningen. Principen ska vara att det endast är ändringen och den tillkommande miljöpåverkan som ska provas. En sådan ordning skulle stämma överens med EU:s industriutsläppsdirektiv.

För en mer fördjupad beskrivning av åtgärdsförslaget se Svenskt Näringslivs rapport "En miljöprovning för omställning och nya möjligheter"¹.

Bedömning av åtgärdsförslagens effekter för företagen

Svenskt Näringsliv genomförde år 2021 en enkät² med 985 responderande företag om effekter av byråkrati och oförutsägbarhet i miljöstillståndsprocesserna. Vartannat påverkat företag rapporterar i enkätundersökningen att miljöregelverket har lett till att tilltänkta investeringar antingen inte blev av eller förlagts utomlands.

Företagen i enkäten, som påverkats negativt av dagens regelverk, uppger en kostnad motsvarande 10 procent av sin omsättning till följd av förseningar eller kostnadsökningar. Om enkätsvaren är representativa för all tillståndspliktig verksamhet uppskattas den totala samhällsekonomiska effekten av dagens ineffektiva miljöregelverk uppgå till 50 miljarder kr.

Kontaktuppgifter

Svenskt Näringsliv, Nicklas Skår

08-553 430 40, nicklas.skar@svensktnaringsliv.se

1 https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/rapporter/46qjyf_rapport_en_miljoprovning_webb-pdf_1178698.html/Rapport_En_miljoprovning_webb.pdf

2 https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/rapporter/2iawjj_50-miljarder-och-foretag-som-forsvannpdf_1177365.html/50+miljarder+och+f%25C3%25B6retag+som+f%25C3%25B6rsvann.pdf